

SŁOWO

WILNO, Piątek 31 sierpnia 1928 r.

Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 3. Telefon: redakcji 243, administracji 228, drukarni 262

Prenumerata miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł. zagranicę 7 zł. Konto czekowe w PKO. Nr 80259. W sprzedaży detalicznej cena pojedynczego N-ru 20 groszy.

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń

CENY OGŁOSZEŃ: Wiersz milimetrowy jednoszpaltowy na stronie 2-iej i 3-iej 30 gr. Za tekstem 10 groszy. Kronika reklamowa lub nadesłane 40 gr. W n-rach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagraniczne 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelowe o 25 proc. drożej. Za dostarczenie numeru codziennego 20 gr.

PRZEDSTAWICIELSTWA

BARANOWICZE—ul. Szeptyckiego A. Łazuk
BRASŁAW—Księg. T-wa „Ło”
DUKSZY—ul. Gen. Berbeckiego W. Surwitto.
GŁĘBOKIE—ul. Zamowa, W. Włodzimierow.
GRÓDNO—Księg. T-wa „Ruch”
HORODZIEJ—K. Smarzyński.
IWIEŃCIEC—A. Ossoląg.
KLECK—Sklep „Jedność”.
LIDA—ul. Suwalska 13.
NIEŚWIEŻ—ul. Ratuszowa 1

NOWOGRÓDEK—Kiosk St. Michalskiego.
N-SWIECIANY—ul. Wileńska 28.
OSZMIANA—Spółdz. Księg. Nauczyc.
PIŃSK—Książnica Polska St. Bednarski.
POSTAWY—J. Wojtkiewicz—Rynek.
STOLPCE—Księg. T-wa „Ruch”.
SWIECIANY POW.—Rynek 9.
WILEJKA POW.—ul. Mickiewicza 24.
WARSZAWA—T-wo Księg. Kol. „Ruch”.
WOLKOWYSK—Kiosk B. Golembiowskiego

Stresemann w Paryżu.

Bohaterem dnia w Paryżu podczas podpisywania Paktu Kelloga przez pełnomocników pierwszych piętnastu państw był niemiecki minister spraw zagranicznych dr. Stresemann.

Można śmiało powiedzieć, że dla „ulicy” Paryża nie było większej sensacji nad przybycie po raz pierwszy po wojnie—takiego gościa! Podobno się to Paryżowi. Przyjął Stresemanna nie tylko z wrodzoną Francuzom „urbanitą” lecz z najzupełniej życzliwą sympatią.

Przybył Stresemann do Paryża w sobotę o 3 po poł. zwykłym kurjerskim pociągami—mocno niezdrów, tak, że mu nieodstępnie towarzyszył doktor. Zonęk towarzyszył z ministrem przybył ambasador niemiecki w Paryżu von Hoesch. Powitał na dworcu Północnym szef protokołu francuskiego ministerstwa spr. zagr. Fouquier. Wysiadającego z pociągu ministra liczny tłum zgromadzony na peronie powitał okrzykami „Vive Stresemann!” i „Vive la Paix!” Gdy zaś wśród tłumów gwizdnięto raz i drugi, okrzyki przybrały charakter owacyjny. Na nowoczesny wybrak paru wyrostków ze związków szowinistycznych publiczność zareagowała odruchowo owacją. Powrótyła się ona gdy Stresemann ukazał się u podjazdu dworca i siadł do auta z ambasadorem Hoeschem. Bardzo liczny tłum przerwał kordon wojska, otoczył auto i gęstymi okrzykami „Bravo!” „Vive Stresemann!” manifestował przez długą chwilę. Stresemann stał w aucie blady i widocznie poruszony, trzymając w ręku oilarowany mu pęk róż.

Prosto z dworca złożył kartę wizytową prezydentowi Doumergue w pałacu Elizejskim i Kellogowi w amerykańskiej ambasadzie. Natychmiast po przybyciu do gmachu ambasady gdzie zamieszkał, polecił Stresemann rozśłać komunikat do prasy zapewniający o głęboko pokojowych uczuciach narodu niemieckiego i rządu. „Temps” tegoż dnia napisał: „Przybycie Stresemanna do Paryża jest wydarzeniem historycznym”.

Już w przededniu uroczystości podpisywania Paktu był Paryż cały w chorągwiach. Fasada gmachu ministerstwa spraw zagr. na Quai d'Orsay pokryta sztandarami wszystkich państw mających w Paryżu przedstawicielstwo dyplomatyczne. Na froncie tuż obok wielkiego sztandaru Ameryki sztandar państwowy Niemiec czarno-czerwono-żółty. Zwraca uwagę sztandar Rosji Sowieckiej z młotem i sierpem tuż obok sztandaru nowego chińskiego rządu nacjonalistycznego, nankińskiego. Komuniści próbowali rozrzucić i plakatować proklamacje protestujące przeciwko podpisywaniu Paktu Kelloga. Paryska policja poaresztowała ich wielu i wzięła pod klucze.

O 6-tej w sobotę, we trzy godziny po przyjeździe do Paryża wizytował dr. Stresemann Briand. Rozmowa sam na sam obu mężów stanu trwała trzy kwadranse. „Nazajutrz, w niedzielę o 11-tej złożył Stresemann wizytę Poincaré'emu. Stan zdrowia nie pozwolił mu wziąć udziału w wystawnym obiedzie u Kelloga w ambasadzie amerykańskiej, natomiast był obecny na bankiecie wydanym wieczorem przez Briand'a w gmachu na Quai d'Orsay na dwieście zgórą osób.

Gdziekolwiek ukazał się Stresemann w Paryżu, witały go wiwaty publiczności. Paryżanom podobał się. Nie każdemu to się udaje. Zdecydowali: „Il a une bonne tête!” Nazajutrz w poniedziałek tonął Paryż od rana w chorągwiach, zieleni, girlandach. O zmierzchu zajaśniała iluminacja. Miał gorący dzień P. Bargeton szef propagandy i prasy na Quai d'Orsay. Sala gdzie miał się odbyć akt podpisania Paktu ma miejsce najwyższe na 250 siedzeń a zgłosiło się po karty wstępu... kilka tysięcy osób!

Od południa mrowie ludzi zalega okolicie gmachu żadnych zobaczyć choćby tylko auta zjeżdżających się uczestników uroczystości. U podwoju, u stóp monumentalnych schodów prowadzących na piętro: majestatyczny szwajcar z halabardą w dłoni; przy nim dwóch kamerdynerów w niebieskich irakach i szkarłatnych spodniach do kolan, w pończochach i bucikach z kłami. Gdy wysiada u podwoju i wchodzi do gmachu ambasador lub minister pełnomocny, monumentalny szwajcar uderza trzy razy halabardą w posadzkę; na powitanie „tylko” postać uderza dwa razy. Nie myśląc się nigdy! Taki szwajcar musi znać ciało dyplomatyczne na wylot. To nie byle kto! A co za bajeczne pamiętanie tyłu twarzy!... Pierwszy zajeżdża przed gmach Kellog. Prowadzą go do gabinetu

51-sza sesja Rady Ligi Narodów.

Uczestnicy. Pierwsze uchwały.

GENEWA, 30 VIII. PAT. W pierwszym publicznym posiedzeniu Rady Ligi Narodów uczestniczyli następujący dyplomaci: Przewodniczący Prokepe (Finlandja), lord Cushendune (Wielka Brytania), Paul Boncour (Francja), Scialoja (Włochy), Schubert (Niemcy), Adatci (Japonja), Zaleski (Polska), Blockland, Antoniad (Rumunja), Wang (Chiny), Mackenzie King (Kanada), Restrepo (Kolumbia), Villegas, Agüero y Bethancourt.

Rada przyjęła ostateczny tekst statutu Instytutu filmu naukowego, który został utworzony pod suspicjami Ligi Narodów przez rząd włoski w Rzymie.

Rada Ligi postanowiła wysłać telegramy do ministrów Chamberlaina i Stresemanna z wyrazami nadziei co do ich rychłego całkowitego wyzdrowienia.

Pierwsze posiedzenie

GENEWA, 30.S. (PAT). Dziś przedpołudniem o godz. 11 zebrała się pod przewodnictwem ministra spraw zagranicznych Finlandji, Prokepego, Rada Ligi Narodów. Na pier wszem posiedzeniu poufnym ustalono porządek obrad sesji oraz załatwiono szereg spraw administracyjnych i budżetowych.

Sprawa węgierskich opłatów odłożona

GENEWA, 30.S. (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu Rada Ligi postanowiła rozstrzygnąć jutro bądź też w sobotę notę rządu węgierskiego w sprawie opłatów. Upředniczonkowie Rady pragną zaznaczyć się z oświadczeniami rządu rumuńskiego w tej sprawie złożonymi dziś rano. Na miejsce ustępującego przewodniczącego komisji inwestycyjnej na Węgrzech Clivego Rada mianowała Kirwana. Poza tem Rada wystu chała sprawozdanie o działalności gospodarczej Ligi Narodów.

Konferencja w sprawie fabrykacji broni

Tylko Polska jest za jawnością zbrojeń

GENEWA, 30.S. (PAT). Specjalna komisja do spraw fabrykacji broni pracowała przez trzy dni z dużymi trudnościami wobec istniejących nadal rozbieżności stanowisk państw, będących producentami broni, co do zakresu jawności fabrykacji. Osiągnięto jednak pewien postęp w sensie zasadniczej zgody wszystkich na podanie jawności fabrykacji prywatnej i prowadzonej przez rządy.

Przyjęto na wniosek Polski, poparty przez Rumunję i Finlandję, klauzulę, stwierdzającą, że konwencja może wejść w życie dla europejskich sąsiadów Rosji tylko po przyjęciu konwencji przez Rosję na tych samych warunkach, które obowiązują innych kontrahentów. Sowiety odmówiły udziału w bieżącej sesji komisji, motywując swoją nieobecność brakiem zaufania do pracy Ligi w tej dziedzinie i pozornym jedynie efektem podobnych prac częściowych dla rozbrojenia.

Zmniejszenia zakresu jawności pragną Niemcy, Włochy, Anglia i Japonia. Niemcy domagają się specjalnie wykluczenia jawności w dziedzinie rozbudowy lotnictwa cywilnego, motywując swe żądanie szczególną swą sytuacją, w jakiej znajdują się wobec zakazu, dotyczącego lotnictwa wojkowego. Anglia również przeciwna jest jawności w dziedzinie lotnictwa cywilnego, natomiast delegat Polski występował w obronie tej jawności. Ogólny nastrój naraż jest mało optymistyczny.

Obrady speliły na niczem

GENEWA, 30.S. (PAT). Specjalna komisja powołana do opracowania projektu konwencji prywatnej fabrykacji oraz o jawności publikacji broni, amunicji i materiału wojennego zakończyły swe prace stwierdzając, iż wskutek utrzymujących się nadal zasadniczych różnic w poglądach nie może przedstawic Radzie Ligi Narodów żądanie przez ogólne Zgromadzenie Ligi ostatecznego tekstu konwencji.

Zerwanie kleru katolickiego z rządem Jugosławii

WIEDEN, 30.S. (PAT). Do dzienników donoszą z Zagrzebia, że między klerem katolickim a premierem Koroszczem doszło do jawnego zerwania.

Arcybiskup Zagrzebia dr. Bauer oświadczył, że uważa za swój obowiązek przestrzec tu, którego jest pasterzem, przed wpływami rządowymi a biskup z Banjaluki wydał list pasterski, w którym występuje przeciwko temu, aby jakkolwiek stronnictwo katolickie mogło poprzeć rząd Koroszcza.

Brianda. Ostatni przyjeżdżał Stresemann. Sala Zegarowa, gdzie ma odbyć się podpisywanie Paktu, zapelnia się powoli; zapelniają się i sale przyległe.

W głębi Sali Zegarowej ogromny stół w podkowę, szkarłatnem odkrytym sukniem. Za nim rząd foteli. W pośrodku stół nieduży. Na nim leży we wspaniałej oprawie tekst Paktu wydrukowany w języku francuskim i angielskim na trzech kartach. Arcydzieło sztuki typograficznej! Czwar ta karta biała. Zapelnic ją mają podpisy.

Przed tym honorowym stołem rządy krzesel. W pierwszym rzędzie zasiadł Poincaré mając po prawej ręce panią Kellog, po lewej własną żonę. Resztę miejsc zajmują francuski gabinet, ciało dyplomatyczne i ci, co istnym cudem zdołali otrzymać zaproszenie—i miejsce.

Punkt o trzeciej wchodzi do sali pełnomocnicy piętnastu państw podpisujących pakt. Wiedzie ich Briand, którego poprzedza szwajcar z halabardą oraz dwaj „huissiers” z dobytymi szpadami. Idą w porządku podpisywania i zajmują miejsce na fotelach. Cała sala stoi. Ogromne reflektory zalewają salę światłem podczas gdy aparaty fotograficzne i kinematograficzne gorączkowo—robą swoje. Temperatura tropikalna. Majestatycznego nastroju mało. Psują wszystko fotografowie i „operatorzy” kinowi. Jest ich co najmniej z pięćdziesięciu.

Pięć minut po 3-ciej podnosi się ze swego fotelu Briand i ogłasza, że ceremonia podpisania Paktu rozpoczeta. Natychmiast też zaczyna czytać wielką swoją mowę powitalną—widocznie wzruszony. Szybko odczytuje pewność siebie a przy końcu w ustępie głos jego brzmi pełnym, czysto francuskim patosem. Briand zamyka swą mowę złożeniem holdu tym, którzy padli w Wielkiej Wojnie i proponuje poświęcić ich pamięci dzieło, które za chwilę przypieczetowując będą swymi podpisami przedstawiciele państw...

Swiatła i cienie Paktu Kelloga.

Pakt Kelloga wykluczający wojnę, jako środek polityki narodowej o ile zostanie podpisany przez wszystkie państwa świata, co niewątpliwie w szybkim czasie nastąpi, będzie jedynym w swoim rodzaju powszechnym aktem międzynarodowym. Inicjator Paktu p. Kellog, jak i wszyscy jego dotychczasowi uczestnicy, doskonale zdają sobie sprawę, iż traktat nie oznacza jeszcze całkowitej pacyfikacji, ale temniemniej jest poważnym krokiem naprzód w kierunku rozbrojenia moralnego państw i narodów, które, rzecz jasna, powinno poprzedzać rozbrojenie faktyczne. Znaczenie więc podpisanego w Paryżu Paktu, przy akompaniamencie fanfar pacyfistycznych, zagłuszających niektóre zgryzoty rzeczywistości, jest wyłącznie natury moralnej. Jako akt prawny, pakt Kelloga nie posiada zbyt wiele walorów. Któż bowiem zaręczy, czy—w razie gdy które z państw podpisanych wyłamie się i rozpocznie działania wojenne przeciwko swemu sąsiadowi, który również podpisał pakt—nastąpi solidarna akcja wszystkich uczestników Paktu, aby uspokoić agresywne zamiary napastnika?

Doświadczenia Ligi Narodów są bardzo pouczające i trzeba o nich pamiętać i przypominać wszystkim tym, którzy w pakcie Kelloga widzą panaceum na wszelkie „dolegliwości” obecnych stosunków międzynarodowych. Lekkomyslnością byłoby „przypuszczać, że z chwilą gdy w sali Zegarowej na Quai d'Orsay podpisano pergamin traktatu, zapanują na świecie idealne stosunki i niebezpieczeństwo wojny raz nazawsze zostanie usunięte. Entuzjazm pacyfistyczny tak łatwy teraz do wzniecenia, jako zrozumiała reakcja społeczeństw po przeżyciu wojny światowej, kryje w sobie niejedno groźne niebezpieczeństwo. Jak haszysz usypia i upaja, zasłaniając przykrą niejednokrotnie rzeczywistość iluzją ładnie brzmiącego frazesu.

Na pakt Kelloga nie można patrzeć wyłącznie, jako na akt pacyfistyczny, pókić jedynie mający na celu. Wystąpienie Stanów Zjednoczonych z inicjatywą Paktu jest historycznym zwrotem, dotychczas bowiem Ameryka stale przestrzegała zasady wspaniałego odosobnienia, nie pozwalając nikomu wtrącać się do jej spraw i odwrotnie nie mając żadnych pretensyj do mieszania się do spraw kontynentu europejskiego. Zwrot polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych jest wyrazem stale rosnącej potęgi Wujy Sama, która szuka dla siebie nowych terenów ekspansji i pragnie zdobyć produującą rolę w koncercie światowym.

Wojna światowa, likwidując na pewien czas antagonizmy pomiędzy niektórymi państwami, jednocześnie zrodziła nowe. Od chwili podpisania pokoju w Wersalu wzrasta współzawodnictwo pomiędzy Anglią a Stanami Zjednoczonymi. Antagonizm ten szczególnie w ostatnich latach silnie się zaostrzył, czego wyrazem były nieporozumienia na tle ograniczenia zbrojeń morskich, nafty i polityki na Dalekim Wschodzie. Zawarty ostatnio układ francusko-angielski w sprawie zbrojeń lądowych i morskich, którego treść pozostaje tajemnicą, wymierzony został przeciwko Stanom Zjednoczonym, które na szeszoletniej konferencji w sprawie ograniczenia zbrojeń na morzu nie zgodziły się na projekt angielski. Porozumienie francusko-angielskie wywołało znaczne nieznojenie w Ameryce, a nawet były obawy że może ono pogrzebać całkowicie sprawę Paktu wykluczającego wojnę. Obawy okazały się ponne, jedynie p. Kellog, przyjeżdżając do Europy, demonstracyjnie pominął Londyn, zatrzymując się w Irlandji, a p. Chamberlain nie wziął udziału w podpisywaniu Paktu.

Zgryztem, poprzedzającym podpisanie Paktu Kelloga w Paryżu, było również zawarcie przed paru tygod-

niami traktatu arbitrażowego pomiędzy St. Zjednoczonymi a Egiptem. W Anglii posunięcie amerykańskie potraktowane zostało jako próba wkroczenia na teren srodiemnomorski, co stanowi niebezpieczeństwo dla Indji. Zaproszenie Sowiętów do udziału w pakcie jest też szpileczką, wpakowaną przez p. Kelloga dyplomacji angielskiej dla wyrównania rachunku sił, nadwężonego z powodu porozumienia francusko-angielskiego.

W ten sposób za kulisami podniosłej uroczystości paryskiej dzieją się rzeczy, których poznanie musi wpłynąć trzeźwico na oszołomienie zbyt egzaltowanych entuzjastów pacyfizmu. Doceniając w całej pełni moralne znaczenie Paktu nie wolno zamykać oczu na rzeczywistość, kryjącą w sobie wiele źródeł niepokoju i fermentów. Sz.

Sensacyjna afera w Niemczech.

BERLIN, 30 VIII. PAT. Hugo Stines, syn zmarłego przed trzema taty miliardera, który posiadał decydujący wpływ w całym przemysle niemieckim, a w czasie wojny na generała Ludendorffa, został dziś aresztowany pod zarzutem dokonania wielkiego oszustwa na szkodę skarbu państwa.

Spadkobierca olbrzymiej fortuny, która po ustabilizowaniu marki niemieckiej się zalała, zakupił w roku zeszłym za pośrednictwem swego sekretarza w Londynie pożyczkę niemieckich państwowych na sumę 30 milionów marek i złożył te pożyczki do urzędu odszkodowań, jako własność posiadana przez niego od początku emisji, przez co miał możliwość osiągnięcia przy waloryzacji tych pożyczek kilkakrotnie wyższej sumy niż cena, którą zapłacił.

Konfrontacja Stinnesa ze swym sekretarzem.

BERLIN, 30.S. PAT. W sensacyjnej aferze malwersacji przy zwaloryzowaniu pożyczek niemieckich odbyło się dziś w Moabicie 6 ciodagodne przesłuchanie syna byłego multimilionera p. Hugona Stinnesa juniora przez sędziego śledczego. P. Stinnes skonfrontowany został ze swym sekretarzem, który dotychczas uważany był za głównego oskarżonego w tej sprawie i przebywa w „więzieniu śledczym.

25 proc. ludności choruje w Grecji.

Pomimo wielkich wysiłków personelu sanitarnego, epidemia w Atenach i Pireusie nie została ujednoliconą.

Obliczają, iż w samych Atenach jest 150 tysięcy osób chorych, co stanowi przeszło 25 proc. ludności miasta i okolic.

Przebieg choroby na szczęście nie jest w większości wypadków śmiertelny, jednakże szczytu personelu sanitarny walczą z wielkimi trudnościami.

Pogrzeb zasłużonego wojaka.

PARYŻ, 30 S. PAT. Dziś rano odbył się pogrzeb marszałka Fayole'a przy licznym udziale wszystkich najwybitniejszych osobistości.

10 tys. bezrobotnych buchalterów w Moskwie.

Według obliczeń komisariatu pracy w Moskwie, zwiększyło się bezrobocie wśród pracowników umysłowych, tak np. liczba bezrobotnych buchalterów wynosi 10 tysięcy.

Instytucje sowieckie przedsięwzięły redukcję personelu.

Jaskółki przedwyborcze w Anglii.

LONDYN, 30.VIII. Pierwszą oznaką ożywienia politycznego w Anglii było wczorajsze zebranie komitetu wykonawczego partji konserwatywnej, który pracował nad organizacją wielkiego kongresu przedwyborczego stronnictwa w dniu 26 września. W kongresie weźmie udział zgórą 1500 delegatów oraz członków rządu z premierem Baldwinem. Stronnictwo liberalne wyznaczyło datę 11 października.

Raid samolotów lotewskich.

W najbliższych dniach nastąpi raid lotewskich samolotów wojkowych do Polski. Samoloty odwiedzą Wilno i Warszawę, skąd udadzą się do Pragi Czeskiej.

Demonstracje komunistyczne w Paryżu.

Komuniści usiłowali zorganizować demonstrację przeciwko paktowi Kelloga. W ciągu nocy rozlepiali odezwy, nawołujące do manifestacji protestującej. Policja przedsięwzięła ostre kroki przeciwko agitatorom komunistycznym. Zaaresztowano około 50 osób.

30. VIII 28.

Z POBYTU MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO W RUMUNJI.

BUKARESZT, 30.S. (PAT). Przybył tu Marszałek Piłsudski w towarzystwie majora Ludwiga.

KONSTANCA, 30.S. (PAT). P. Marszałek przybył tu samochodem z Bukaresztu w towarzystwie majora Ludwiga. P. Marszałek przyjęty był w pała ku królewskim Mamaj przez królową Marję i księżną matkę Helenę. W dniu wczorajszym P. Marszałek zwiedził port w Konstancy. W południe p. Marszałek odjechał samochodem wraz z majorem Ludwigiem w kierunku Galecu i Brajły.

P. PREMIER PODEJMUJE MINISTR. OBIADEM.

Jutro wieczorem p. premier Bartel podejmować będzie członków gabinetu obiadem.

RZĄD POLSKI PRZYSTĄPIŁ DO REALIZACJI TRAKTATU HANDLOWEGO Z JAPONJĄ.

Czynnikmi miarodajne prowadzą obecnie pertraktację z rządem japońskim w sprawie realizacji zawartego między Polską a Japonją traktatu handlowego.

Omawiana jest sprawa ustalenia dogodnej komunikacji drogą morską, między portami japońskimi a Gdynią co umożliwiłoby wymianę towarową polsko - japońską.

Do Japonji eksportowane mają być z Polski nasiona, przędza bawełniana i wyroby metalowe.

RADA GABINETOWA.

Jak się dowiadujemy po posiedzeniu Rady Ministrów odbyło się poufne posiedzenie Rady Gabinetowej z udziałem wyłącznie ministrów.

POWRÓT Z URLOPÓW.

Charge d'affaires republiki Chilijskiej w Warszawie, p. Carlos Becerra, powrócił w tych dniach z urlopu i objął urządowanie.

Dyrektor departamentu odrotu pieniężnego ministerstwa skarbu Leon Barański powrócił z urlopu i objął urządowanie w dniu 29 b. m.

Prace ustawodawcze.

Departament służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zwrócił się z pismem do Prezydium Rady Ministrów w sprawie przypiszenia prac nad zaopiniowaniem złożonych w Prezydium Rady trzech projektów ustaw zdrowotnych: o zwalczaniu chorób wenerycznych, psychiatrycznej i o walce z gruźlicą. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych pragnie bowiem, by wyżej wymienione ustawy weszły pod obrady Sejmu jeszcze na sesji jesiennej roku bieżącego.

Koleje dzierżawią wagony prywatne.

W przewidywaniu zwiększonych przewozów jesiennych ministerstwo komunikacji, jak w latach ubiegłych, wydzierżawiło od prywatnych towarzystw najmu wagonów 3495 wagonów, 125 platform kołowych i 995 krytych. Wagony te oddano do ogólnego obrotu na PKP. w pierwszej połowie sierpnia.

Awantura w więzieniu toruńskim.

TORUŃ, (PAT). W więzieniu tu-tajszym dn. 27 b. m., w celi Nr. 24, więźniowie sprzeciwili się rewizji, jaką miał przeprowadzić dozorca więzienny.

W tym celu zabarykadowali oni drzwi i zdemolowali wewnętrzne urządzenia. Więźniowie innych cel wszczęli również awantury.

Przybyła na miejsce policja zlikwidowała całe zajście. Przesłuchani więźniowie podali jako powód awantury rzekomo złe obchodzenie się z nimi jednego z dozorców więziennych.

Akcja budowlana Banku Gospodarstwa Krajowego.

W ciągu pierwszego półrocza roku bieżącego udzielił Bank Gospodarstwa Krajowego 7226 pożyczek z funduszy własnych i państwowych. Ogółem udzielono pożyczek na sumę 239 milionów 559 tysięcy zł.

Import winogron i pomarańczy.

W związku ze zbliżającym się sezonem na owoce południowe, jak pomarańcze i winogrona zabiegają importerzy w Ministerstwie Przemysłu i Handlu o zwiększenie dotychczasowego kontyngentu na wódt tych owoców.

Importerzy wskazują, że przyczyniłoby się to do potaniaenia tych owoców.

Głokawe zjawisko atmosferyczne w stosownym miejscu.

KRAKÓW 30.VIII. PAT. Stację instytutu astronomicznego na górze Łysiny odwiedził 28 b. m. wieczorem olbrzymi grad o bryłkach średnicy 5 cm. Grad nadciągnął z burzą od zachodu i padał przez 38 minut. Stacja ta została znacznie uszkodzoną.

Projektowany przyjazd Szalapina do Warszawy.

Przewidywany jest przyjazd do Warszawy w miesiącu październiku znakomitego basisty rosyjskiego Szalapina.

Targi i Wystawy

Doświadczalnictwo na Wystawie Rolniczej.

Doświadczalnictwo reprezentowane jest na Wystawie Rolniczej przez Rolniczą Stację Doświadczalną w Bielnikach. Zakład doświadczalny uprawy torfowisk w Sarnach, Stację oceny nasion w Wilnie. Są to trzy najważniejsze placówki doświadczalnictwa na naszych Kresach prowadzone.

Zaczynamy od najbliższej nam Stacji Bielnickiej.

Widzimy tu w okazach selekcyjne żyto bielnickie, owies Longinusa (okaz 198 cent.), rychlik krewski (okaz wazonach tubinu fioleto- listnego oraz brązowego listnego wyhodowanego w Bielnikach ze skrzyżowania bielnickiego z puławskim).

Dalej cały szereg wykresów doświadczalnych z odmian roślin uprawnych.

W dziale chorób roślin witryny ścienne ze szkłami i chorobami roślin oraz snopki żyta 1 - m. kw. które wskazują na nadzwyczaj dodatnie działanie odkażania ziarna siewnego w celu zwalczania grzybka pieśni śniegowej.

Chłody i brak zbóż dojrzających nie dają możliwości stacji i rolnictwu miejscowemu wystawić ziarna.

W dziale ogólnego doświadczalnictwa polowego i chemiczno-rolniczego zestawienie graficzne kilku-nastu wieloletnich doświadczeń nawo- zowych i płodozmianowych, szczególnie cennie są wyniki ze stałym stosowaniem nawozów w płodozmianie, różnego nawożenia, podziemiaki, gdzie jest porównane najbardziej ekstensywne i intensywne nawożenie.

Jak zwykle poświęcili Bielnickie dużo uwagi nawozom zielonym.

Po raz pierwszy w Wilnie na Wy- stawie widzimy w większej ilości przekroje gleb ziemi wileńskiej i Nowogrodzkiej, a jak nas informują, w czasie Wystawy przybędzie jeszcze mapa gleboznawcza pow. Osmiań- skiego.

Zakład doświadczalny uprawy torfowisk w Sarnach jest największą tego rodzaju placówką w Polsce. Na Wystawie reprezentowany on jest nadzwyczaj ciekawie. Wstępnie mamy przekrój torfowiska, które po na- leżytem ukulturowaniu go prze- kształca się w tereny użytkowne. Obok poglądowego modelu, ilustrują- cego, w jaki sposób można odwa- dniać torfowiska, widzimy jarzynę wy- produkowaną na osuszonych tere- nach. Kolekcja żywych traw (w skrzy- nkach) ilustruje korzyści realne z osu- szania torfowisk otrzymywanych.

Trzy kupki siana zebranego na łakach: 1) dzikiej, 2) częściowo osu- szonej i wzmocnionej kaimitem oraz 3) sztucznej, drenowanej i wzmocnio- nej kaimitem najlepiej przekonują o jakości i ilości zbioru. W cyfrach przedstawia się to następująco: z 1

ha łąki dzikiej, lecz częściowo osu- szonej otrzymujemy 11.79q siana, gdy ta sama łąka wzmocniona kaimitem 15 procentowym daje już 54.49q, a łąka drenowana i wzmocniona kaimitem 93.4q.

Prócz wzorów traw oraz nasion traw wystawione zostały tablice, obrazujące wyniki doświadczeń nad działaniem siarczanu miedzi, żelaza, man- ganu i gipsu.

Stacja oceny nasion w Wilnie, której działalność, obejmująca teren woj. wileńskiego i Nowogrodzkiego, datuje się od 1925 roku, przeprowadza ba- dania dwójakiego rodzaju: oceny na- sion oraz zbóż konsumpcyjnego.

Na wystawie widzimy kolekcję pró- bek zbóż, traw, chwastów oraz licze- nia tablice i wykresy, obrazujące ja- kość zbóż z poszczególnych powia- tów. Jeżeli chodzi o woj. wileńskie, to najgorsze żyto mamy w pow. Braślawskim (waga hekt. 59.35, za- miaszt 68.7 przewidzianej jako normy przez intendencję), najlepsze zaś w pow. Wilejskim.

Obserwując tablice, ilustrujące ska- łę zachwaszczenia zbóż konsumpcyj- nego według powiatów, widzimy, że: żyto braślawskie ma 10.5 proc. za- chwaszczenia, wilejskie 0.7 proc., a stołpeckie tylko 0.3 proc. Owies oszmiański 2.1 proc., dzisieński 0.4. Jęczmień najgorszy w wilejskim pow. 3.8 proc., najlepszy w nowogrodzkim — 0.2 proc.

Bardzo ciekawe są doświadczenia Stacji, dotyczące kaniarki (chwast- paszoty, niszczący koniczynę), bowiem wobec zupełnie na oko jednakowego z koniczyną nasienia, jedynie drogą specjalnego badania orzec można, jak się przedstawia procentowo stan za- nieczyszczenia nasienia koniczyny. Z 28-miu nasieniowanych w 1925 r. pró- bek ustalono, że zawartość kaniarki dochodzi do 24.2 proc. Próby (232) w roku 1926 wykazały już tylko 6.9 proc., a w roku bieżącym 2.4 proc.

Poprawa ta wywołana została tem, że rolnicy, rozumiejąc szkodliwość ka- niarki, korzystają chętnie z porad Stacji.

Na ścianach widzimy szereg tablic i wykresów, a na gablotkach słoiki z trzema, pod względem jakości, rodza- jami każdego gatunku zboża.

Ogród roślin lekarskich U. S. B. daje kolekcję traw i korzeni leczni- czych, używanych powszechnie przez ludność oraz farmacie do celów le- czniczych oraz próbki surowców eks- portowych z roślin dziko spotykanych. Próby kultywowania roślin jak np. kulek lekarski dały wyniki pomyślne. Podczas gdy dziki dochodzi do 1.5 gr. wagi kultywowany rozwija się i daje 140 gr. surowca.

Stacja ochrony roślin w Wilnie (zakład botaniczny U.S.B., wystawa przedmiotów, dotyczące zwalczania cho- rob i szkodników roślin uprawnych.

„Święto komsomolców”.

Dnia 2-go września z rozkazu Komin- ternu odbędzie się „święto komsomolców”, którzy urządzają demonstracje uliczne rów- nież w Polsce. W celu niedopuszczenia wystąpień komsomolców, policja m. Wilna

otrzymała odpowiednie wskazówki. Na pro- winjii przeprowadzone zostały rewizje. Jak się dowiadujemy, wileński „Bund” również ma zamiar zorganizować samo- dzielną demonstrację.

Zaareztowanie b. posta socjaldemokratycznego Galinisa.

Wczoraj w nocy został zaareztowany w swem mieszkaniu przy ul. Sado- wej członek centralnego komitetu partii socjaldemokratycznej b. poseł sejmu Galinisz, który oskarżony jest o działalność przeciwpasstwową. W mieszkaniu zaareztowanego dokonano rewizji. Oprócz stanowiska, jakie piastuje on w ko- mitęcie partii socjaldemokratycznej, jest on również prezesem centralnego biura związków zawodowych.

KRONIKA

PIĄTEK
31 Dnia
Rajmunda
jutro
Bronisław

Wschód słońca: 4 m. 45
Zachód słońca: 18 m. 37

Przebieg meteorologiczny
Meteorologii U. S. B.
— 30-VII 1928 r.

Ciepłota
średnia w m. 762
Temperatura
średnia + 17°C.
Opad za do-
bę w mm. —
Wiatr
orzewający Południowy, w godzinach
wieczorowych wschodni.

U w a g i: pochmurno, mgła, pizelo,
ny deszcz.
Minimum za dobę — 0°C.
Maximum na dobę 22°C.
Tendencja barometryczna: spadek ciśnienia.

URZĘDOWA.

— Konferencja w sprawie Wystawy Regionalnej. W dniu dzisiejszym o godz. 9 rano p. wojewoda Raczkiewicz odbędzie konferencję z szefami niezestawionych urzędów II instancji w sprawie wydawnictwa, mającego być podsumowaniem wyników Wystawy Regionalnej.

— Wilno otrzyma sędzię śledczą do spraw wyjątkowego znaczenia. W myśl rozporządzenia Ministra Sprawiedli- wości z dn. 22 bm. ustanowione zostało w Wilnie stanowisko sędziego śledczego do spraw wyjątkowego znaczenia. Podobne stanowiska ustanowione zostały w Lublinie, Lwowie i Poznaniu.

— Dodatki ekonomiczne dla żona- tych emerytów. Ostatnio ustalone zostało, że emeryci, którzy zawarli związek małże- ski już po przejściu w stan spoczynku, ma- ją prawo do pobierania dodatku ekono- micznego na żonę. Sprawę tę, dotyczącą niejasną, wysłali Najwyższy Trybunał Administracyjny wyrokem w sprawie Nr 1902/25.

MIĘSKA.

— (v) Z posiedzenia miejskiej komisji o- grodnicznej. Onegdaj w sali posiedzeń Rady Miejskiej pod przewodnictwem wiceprezy- denta m. Wilna inż. Czyżyńskiego odbyło się posiedzenie miejskiej komisji ogrodniczej przy współudziale naczelnego ogrodnika mie- skich ogrodów w Warszawie p. Danilew-icza.

Po zreferowaniu przez ostatniego obser- nę sprawozdania dotyczącego miejskiego ogrodu ogrodniczej w Warszawie, Komisja ogrodnicza przedłożyła projekt regulacji składowi przed b. ratuszem miejskim. W spra- wie tej wyłoniono podkomisję w składzie inż. Zastawia i p. Iwaszkiewiczówny po- wierającą jej dalsze opracowanie projektu.

W myśl tego projektu, skłerek ten u- legnie zupełnemu przekształceniu, przyczem- do dotychczasowego ogrodzenia zostanie zupeł- nie zniszczone i ustawionych zostanie szereg ław.

W końcu debatyowano nad sprawą ogło- szoną przez Magistrat konkursu upiększe- nia prywatnych balkonów w Wilnie.

— W sprawie rejestracji obiektów ro- lnych oraz trzody chlewnej na terenie m. Wil- na. Na podstawie rozporządzenia Rady Mi- nistrów z dnia 2 marca r. b. o statystyce produkcji rolnej (Dz. Ust. R. P. Nr 29 z 1928 r.) Magistrat m. Wilna wyzwa osoby zamieszkałe na terenie wileńskiego Wilna, po- siadające obszary rolne, bydło, trzodę, i o- siadające huczek melnikowski o stanie po- siadania w terminie: 1) rejestr ilościowego stanu zwierząt gospodarskich winien być zgłoszony do dnia 5 września r. b., 2) re- jestr produkcji rolnej do dnia 5 listopada r. b.

Zgłaszając winny osoby fizyczne nie prawne produkujące, hadujące hurtowo, przerabia- jące i przechowyujące plody rolne, oraz posiadające bydło, trzodę i owce.

Winni wykroczenia przepisom tego za- rządzenia na podstawie rozporządzenia (art. 2, 3 i 5 ustawy z dn. 21. 10. 1919 o orga- nizacji statystyki administracyjnej Dz. Ust. R. P. Nr 85 poz. 464) w brzmieniu z dnia 1.6. 1923 r. (Dz. Ust. R. P. Nr 60 poz. 436) i rozporządzenia z dnia 2. III 1928 r. ulegną karze grzywny w wysokości 500 zł., a w razie niemożności uiszczenia grzywny, karze aresztu do jednego miesiąca.

Powrót sędzię miejskiego wydz. Rze- żni i Rynków z Warszawy. Sześć miejskiego wydziału rzeźni i rynków p. Łokucjewski, który ostatnio w sprawach służbowych ba- wiał w Warszawie powrócił w dniu wczoraj- szym do Wilna i objął urzędowanie.

Korzystając z pobytu w Warszawie p.

Północnych” występuje przeciwko człon- kom żydom, komitetu organizacyjnego Tar- gów Północnych.

Autor artykułu zarzuca im nieinteresow- anie się eksponatami żydowskimi, które- by można było wystawić na wystawie regio- nalnej.

Poza tem autor dodaje, że w najciekaw- szym pawilonie na wystawie regionalnej mieści się sala ze starymi drukami wileń- skimi, rękopisami i dokumentami.

„Dziwnym jednak jest fakt, podkreśla autor, że niema tam ani jednej książki ży- dowskiej, lub czegoś literatury żydowskiej. Żydzi, jakby w Wilnie zamieszkiwali sa- mi Polacy i mahometanie, lub też, jak gdy- by Wilno nie było ważnym żydowskim ośrod- kiem kulturalnym.

Niema tam nawet tak nadzwyczajnego wydania, jak kronika żydowskiej histo- ryczno-etnograficznej T-wa im. Sz. Auskie- go. Podobnej książki niema w żadnym ży- doku i w ogóle w całej literaturze, wydanej dotąd w Wilnie. Jest to dziwne dojdzie do sprawy przy aranżowaniu podobnych im- prez”.

— Maszyny do obróbki lnu — Patrz o- gloszenia.

TEATRY I MUZYKA.

— Reduta na Pohulance. Dzisiaj w pięć komedia w 3 aktach T. Rittera — „Wilki w nocy” — w premierowej obsadzie. Jutro, tj. w sobotę, dnia 1 IX, komedia J. Szaniawskiego „Ptak”.

Początek przedstawień punktualnie o godz. 20-ej.

— Teatr Polski (sala „Lutnia”). Dzi- siejsza premiera. Dzisiaj po raz pierwszy grana będzie komedia T. Bernarda, Y. Mi- randa i G. Quinsona „Prawo pocałunku” („Embrasce moi”).

— Południówka niedzielną. W nie- dziele o godz. 5-ej pp. raz jeszcze grany będzie „Chrześnik wojenny” — Hennequina, dla najszerszych warstw publiczności. Ceny miejsc od 20 groszy.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

— Desperacka. Dn. 30 b. m. w celu pozabawienia się życia otrucią się esencją octową 25-letnia Stefania Sitkowska (Ło- kieć 8). Desperackę ostawiono do szpitala żydowskiego. Przyczyna samobójstwa mi- łość.

— Jak Kasa Chorych opiekuje się swymi pacjentami. Dn. 30 b. m. pogoto- wie ratunkowe wezwano do człowieka, który nieprzytomny leży na chodniku przy zbiegu ul. Mickiewicza i 3 Maja.

Okazało się, iż Kasa Chorych dała cho- remu Janowi Tomkunowi (Koszykowa 42) przekaz do szpitala zakaźnego, nie dając prawa na przewóz za rachunek Kasy Cho- rych karetą. Ciężko chory Tomkun z mie- szkania wyruszył pieszo. Nie mając pieni- dzy na dorózkę po drodze zastał. Podję- ty przez pogotowie w stanie ogólnego wy- czepiania i osłabienia serca Tomkun prze- wieziony został do szpitala zakaźnego.

10-lecie istnienia Związku Pracowników miejskich w Wilnie.

W dniu 2 września pracownicy miejscy w Wilnie obchodzą uroczyste 10-lecie ist- nienia swego związku. Związek ten powstał jeszcze za czasów okupacji niemieckiej, za- raz po ogłoszeniu rewolucji w wojsku ni- mieckim i przetrwał bardzo ciężkie lata Wi- na i dla pracowników czasy, jak naziady bolszewickie, okupację litewską i t. d. W początku roku 1919 związek pracowników miejskich nie zaważył się zaproszować do udziału w ówczesnej ekspozyturze sowieckiej w Wilnie uznania jej za jedyną prawowitą władzę w Wilnie. Przemawiając na zebra- niu przedstawicieli Sowietów Chichocki, zo- stał przez pracowników wygadzany i wy- rzuczony. W tym czasie Chichocki pełnił o- bowiązki Prezesa Działu Gospodarki mie- skiej i, oczywiście, stosunek jego do pra- cowników nie mógł być przychylny. To też wielu z nich posuwało i starano się za wszelką cenę zrobić tak nieprawomyślną or- ganizację, jaka był związek pracowników miejskich. Na zebraniach związku w tym o- kresie zdarzały się wystąpienia komunistów, grożących pracownikom wszelkimi repres- jami a nawet i rewolwerami. Pomimo wsty- skiego, potrzeba organizowania się pra- cowników została wszczęta i przez ciężkie doświadczenia ugruntowana.

Stojąc na gruncie państwowości polskiej związek, który jest instytucją apolityczną w całej swej działalności unikał wprowadzenia do swego życia wszelkiego rozmiętnienia partyjnego. Za- daniem związku jest dbanie o interesy swych członków, zarówno materialnie, jak i moral- nie oraz wyrobienie typu sumiennego pra- cownika — obywatela, dbającego o dobro kra- ju i miasta.

Obecnie związek liczy do 700 członków i posiada szereg instytucji samopomocy, jak kasa pożyczkowa — oszczędnościowa, kasa zapomóg pośmiertnych, wypłacająca po 1000 zł. rodzinie zmarłych członków. Przy związku istnieje biblioteka, stale się rozwijająca i licząca obecnie 2000 książek.

Związek wchodzi w skład wsechpolskie- go związku pracowników miejskich z cen- tralą w Warszawie. Po odbytem w r. b. walnem zebraniu na prezesa związku zo- stał powołany znany w Wilnie działacz so- cjalny, poseł na Sejm Dr. Stefan Brokowski zajmujący w Magistracie stanowisko naczelnego lekarza szkół powszechnych. W dn. 2 września r. b. odbędzie się w Wilnie zjazd pracowników samorządowych Województwa wileńskiego w celach organizacyjnych i dla omówienia spraw lokalnych. Obrady Zjazdu będą się odbywać pomiędzy 10-15 w sali Śniadeckich U. S. B. Zjazd zostanie poprzedzony nabożeństwem w kościele po- domniakim i złożeniem wieńca na mogi- łach obrońców Wilna na Rosie.

Wczoraj 2 września w sali Śniade- ckich odbędzie się akademja ku czci obcho- du 10-lecia istnienia związku, na którą zo- łączą odpowiednie przemówienia i dział kon- certy. Początek w górnej sali restauracji Ge- orges a odbędzie się bankiet.

Na uroczystości te zaproszeni zostali przedstawiciele ze 150 miast.

RADJO.

Piątek dnia 31 sierpnia 1928 r.

13.00— : Transmisja z Warszawy: sygnał czasu.
16.30—16.45: Chwilka litewska.
16.45—17.00: Wiadomości o I Targach Północnych.

17.00—17.20: Muzyka z płyt gramofo- nowych.
17.25—17.50: Transmisja z Krakowa: odczyt.

18.00—19.00: Transmisja z Warszawy: koncert popołudniowy.

19.00—19.50: „Wesoły przewodnik po Wystawie” wygłosił art. Teatr Polskiego w Wilnie Karol Wyrwicki Włochowski.
19.25—19.50: „Skrzynka pocztowa”.
20.15—22.00: Transmisja z Warszawy: koncert symfoniczny.

22.00—22.30: Transmisja z Warszawy: sygnał czasu, komunikaty: P. A. T., poli- cyjny, sportowy i inne.

CYRK.

Wyniki walk z dn. 29 b. m.

W czternastym dniu turnieju zapaśni- czego walczyły trzy pary. Podczas defilady na ringu okazał się amator wileński p. No- wojczyk, prosząc o przyjęcie go do turnie- ju. Prócz tego przybył nowy zapaśnik Herman Schulz z Hamburga.

W pierwszej parze doskonale techni- cznie Reiber po 4 minutach walce pokonał ciężkiego Pugacza.

W decydującej walce Szezerbiński w 27 min. wykręcił nogę Rasso, który, nie mogąc wytrzymać bólu, poddał się.

Garkawienko po 25 minutach nie roz- strzygnął walki z Ducmanem, który oka- zał się zapaśnikiem groźnym.

Dzisiaj dalszy ciąg walk.

Ze świata.

— Jak będzie wyglądała przy- szła wojna. Słynny chemik amery- kański Eglow w ciągu dziesięciu lat pracował nad udoskonaleniem swego wynalazku, nowego gazu, który do- konał przewrotu w wojnie gazowej. Gaz ten nie zatrąca organizmu ludz- kiego, nie zabija tkanek, stwarza tylko paraliż mięśni. Pod działaniem wynal- azku profesora Eglowa człowiek za- pada w głęboki, kilka dni trwający sen, poczem reakcja gazu znika bez śladu.

Zdaniem prof. Eglow'a, który zgło- sił swój wynalazek w Amerykańskiej Akademii Nauk, gaz jego powinien znaleźć jaknajszersze zastosowanie w przyszłej wojnie, która będzie nie- wątpliwie wojną chemiczną. Wówczas nie będzie zabitych, rannych, okale- czonych. Wielkie armje zostaną w ciągu kilku sekund sparalizowane. Wystarczy jeden miligram gazu sen- nego, aby całe miasta usnęły na kilka dni!

Diaczego Japonki mają smukłą figurę?

Najtraudniej, a nawet wręcz niepodobna znaleźć oryg. kobietę w Japonii. Natomiast smukłość figury jest wśród Japonek pow- szechna. Warto więc obecnie w okresie wakacji jeszcze panującej u nas mody smukłość — zapożnać się z przyczynami „modnej” kondycji fizycznej Japonki.

„Otoż być otyłą — w pojęciu Japonki — jest niemal zbrodnia, której za wszelką ce- nę należy uniknąć. Słusznie do tego cały szereg zabiegów, stosowanych niezwykle sku- pnie, które w Japonii należą niemal do re- ligijnego rytuału. Japonka zwykłe kąpie się w gorącej wodzie, po kąpieli obiera ciało wodą zimną, poczem wyciera się ostrym re- zniczkiem. Aby zbyć gorącą kąpiel nie szko- dziła organizmowi, Japonki dodają do niej pewną ilość soli morskiej, bardzo pożytecz- ną dla organizmu i działającą odświeżają- czo.

Drugim zabiegiem, zabezpieczającym przed tyciem, jest śpienie na twardych łóżkach: łóżka Japonki — to niziołkie dre- wiane łóżki, na które kładzie się cienkie materace, a pod głowę, zamiast poduszki wa- lek drewnianych, owinięty miękką materją. Takie śpienie wzmacnia mięśnie i zapo- biega się tworzeniu osadów tłuszczowych na szyi, ramionach i biodrach.

Mimo, że przy uważaniu jest u nas za śro- dek odżywczy, sprzyjający tyciu i otyłości nie w Japonii gdzie ryżu spożywa się bar- dzo wiele, kobiety również sporo jadają ryżu. Natomiast nie piją przy jedzeniu i nie używają napojów alkoholowych. W ciągu dnia wypija Japonka wielką ilość ma- lenkich filiżanek herbaty, ale nigdy przy je- dzeniu. Pija również Japonki dużo wody, która działa odświeżająco na tkanki ciała, oraz zapobiega marszczeniu się i szorstko- ści skóry.

JUTRO
wielki koncert symfoniczny
pod dyrekcją prof.
A. Wyleżyńskiego.

POD PROTEKTORATEM MINISTRA
JÓZEF A PILUDKIEGO

PIERWSZE
TARGI POŁNOCE
WYSTAWA
ROLNICO-PRZEMYSŁOWA
18-9-9 w WILNIE 1928

Oiarności Sz. Czytelników polecamy zredukowanego niższego funkcyj- nariusza kolejowego, chorego na gruźlicę, obciążonego rodziną. Za- skawę ofiary przyjmijcie adm. „Słowa”

LEKARZ - DENTYSTA
J. Wilkomirski
powrócić, i znowu przyjąć chorych
ul. Wielka 19, — 2

GIEŁDA WARSZAWSKA
30 sierpnia 1928 r.

Dewizy i waluty:

	Transz.	Sprz.	Kupno
Londyn	43,27	43,38	43,16
Nowy-York	8,90	8,92	8,88
Praga	26,42,5	26,48	26,36
Szwajcaria	171,69	172,12	171,26
Wiedeń	125,65	125,95	125,34
Marka niem.	212,42,5		

SZKOLNE KSIĄŻKI
nowe i używane
Materiały pismienne
polecą:

Księgarnia K. Rutkiego
Wilno, Wileńska 38.
Telef. 941.

Zamówienia zamiejscowe wysyła
odwrotnie za zalicz. poczt.
KUPUJE KSIĄŻKI UŻYWANE.

Ogłoszenia
we wszystkich pismach zamieszcza
Wileńska Agencja Reklamowa
Jana Dyszkiewicz
Wilno, Wielka 14. Telef. 12-34.
— Najdogodniejsze warunki. —

W bogatym domu samotnego (W. Pohulanka 17, m. 5) wynajmuje się 1 lub 2 pokoje dobrze umeblowane z prawem uży- wania pok. jadalnego i salonu. telefo- nu, wanny. Wszelkie wygody. Ogł. do 10-ej rano i od g. 2 m. 30, do g. 3 m. 30 pp. — o

FABRYKA
wódki i likierów
„Dzików”
WŁASNOŚĆ
Z. hr. Tarnowskiego
polecą likiery, nalewki i prawdziwe
żytnie wódki.
Pawilon własny w alejach głównych.

Firma S. Wilpiszewski podaje do wiadomości swoich klientów: 1) że nie może z przyczyn do niej niezale- żnych uczestniczyć w wystawie rolni- czej, uprzejmie uprasza klientów, zwiedzających wystawę, w razie ży- czenia obejrzeć nasze plantacje na- sion, awizować w „Sklepie Rolniczym” Wileńskie 15 (Szawcowy 1) dzień i godzinę przyjazdu, w dniu poprzed- nim. Dojazd autobusem „Pospiesz- ka”. 2) że jesienią cennik na super- fosfat i drzewka owocowe rozestany wszystkim 17 b. m. Kto by nie otrzy- mał, upraszamy żądać powtórnego.

N. EPSZTEJNOWA
poważca i przyjmuje obstarunki na suknie damskie wlg. najnowszych pa- ryskich modeli. o-8688
Mickiewicza 62 m. 4 tel. 138.

Stała wystawa na placu Wileńskiego Syndykatu Rolniczego

w WILNIE, ul. Zawalna Nr. 9
maszyn i narzędzi rolniczych

Fabryki:

UNIA (Ventzki) — siewniki, pługi, kultywatory, wialnie.
ZJEDNOCZENIE (Moritz, Zawadzki, Sierpczanka) — kieraty, mło- carnice, wialnie, pługi, bronie, sieczkarnie.
WOLSKI — walcze, ugniatacze Campbella, wialnie, kieraty.
SUCHENI — pługi.
ALFA LAVAL — wirówki i instalacje mleczarń.
WERMKE, GERD EVEN, GROSS — pługi i bronie tągowe.

Pozatem wyroby wielu innych fabryk krajowych i zagranicznych.

